

Motion till riksdagen 2011/12: MJ437

av **Marietta de Pourbaix-Lundin (M)**

Förbud mot jakt med levandefångst i fällor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa ett förbud mot jakt med levandefångst av däggdjur i fångstredskap.

Motivering

Jakt där djuret fångas levande i fångstredskap, dvs. fällor och snaror, innebär stort psykologiskt och ofta fysiskt lidande för djuret innan det dödas, vilket inte är förenligt med 27 § jaktlagen (1987:259) som föreskriver: "Jakten ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande." Det gäller t.ex. fångst av lodjur, rödräv, grävling och vildsvin i låd- eller tunnelfälla och rödräv i fotsnara. Fångstanordningar är icke-selektiva och innebär att djur av olika åldrar och kön samt andra arter kan fångas.

Fångstredskap skadar de infångade djuren fysiskt och fysiologiskt. Det finns många dokumenterade fall av kort- och långsiktiga skador på djur som fångats i fällor och snaror. Bland annat har man funnit att rovdjur allvarligt skadat klor och tänder i sina försök att ta sig ut ur s.k. lådfällor. Insidan av fällor bär tydliga spår efter klor och tänder i fällans väggar och där finns också ofta blodstänk och utstrukna blodfläckar. Skador på tänder ger upphov till orofacial smärta (ansiktssmärta). Hos människor rankas detta som en av de mest intensiva smärtupplevelserna. Skadorna kan också ge upphov till långvariga tandinfektioner. Klo- och tandskador försvårar bytesfångst för överlevande djur.

Djur som fångats i snaror löper också stor risk att skada ben, leder och muskler när de drar och rycker för att komma loss. Snaror ger också upphov till trycksador på hud och underliggande muskler.

Fel! Okänt namn på

Djur ökar sin fysiska aktivitet markant när de försöker ta sig ur fällan eller snaran, med bl.a. ökad hjärtfrekvens och kroppstemperatur som följd. På grund av den fysiska ansträngningen och psykiska stressen ändras metabolit- och pH-nivåerna i blod och muskulatur, vilket kan leda till livshotande muskelskador och cirkulationskollaps, s.k. capture myopathy.

Fångade djur kan drabbas av uttorkning eftersom de kan vistas länge i fångstanordningen utan tillgång till vatten och på grund av att de förlorar vätska när de kämpar för att bli fria.

Vidare kan fångade djur utsättas för väder och extrema temperaturer. Djur som fångats i snara är också exponerade för andra rovdjur.

Fångstredskap skadar de infångade djuren psykiskt. Djur som fångats i fångstredskap upplever stor stress och drabbas ofta av panik oavsett fångstanordningens konstruktion och utseende. En stor del av de fångade djuren får mycket illa även om det inte syns som fysiska skador. Även ett djur som ligger och trycker, dvs. inte agerar i panik, kan vara mycket stressat. Stress och smärta vid infångandet orsakar också betydande förändringar av hormoner, framför allt ökning av stresshormonet kortisol, enzymer, elektrolyter och pH. Ängslan och smärtan orsakad av inspärningen och ansträngningen för att befria sig kan därför leda till negativa effekter på djurets hälsa och fortsatta överlevnad om det återfår friheten.

Fångstredskap är inte selektiva. Det är knappast möjligt att konstruera fångstanordningar så att de endast fångar en specifik djurart. Andra däggdjur, både vilda och tama, kan fångas, t.ex. räv och grävling i lodjursfällor och vice versa, rådjur i vildsvinsfällor, uttrar i minkfällor och kungsörn och havsörn i stora fällor för fyrfota rovdjur. Dessutom fångas djur oavsett kön, ålder, med eller utan ungar. Avseende arter som omfattas av artskyddsförordningen (2007:845) är detta heller inte förenligt med 10 § och bilaga 5 i jaktförordningen (1987:905). Enligt 12 a § jaktförordningen (1987:905) ska vilt som fångats omgående avlivas eller återges friheten. Djur som släpps fria, t.ex. felfångade eller fredade djur utan allvarliga skador enligt 28 § Naturvårdsverkets föreskrifter och Allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18), kan ha åsamkats mindre omfattande skador som ändå hotar deras fortsatta överlevnad. Till exempel kan en övergående hälta eller tandkada minska möjligheterna för djuret att söka föda eller öka risken för predation på djuret.

Jakt med fångstredskap ökar risken för illegal jakt. Fångstanordningar konstruerade för att fånga ”lovliga” byten kan mycket väl även fånga fredade djur. Det finns t.ex. inget som hindrar att ”lofällor” under tider då jakt på lo är förbjuden kallas ”rävfällor” och kan fortsatt vara gillrade. Det finns inga tillförlitliga beräkningar av antalet djur som på detta sätt fångas illegalt.

Jakt med fångstredskap kan leda till ett extremt högt jakttryck. Fångstredskap kan användas dygnet runt och under stor del av året, vilket gör dem extremt effektiva – inte minst under perioder med begränsad bytestillgång för rovdjuren. Fångstanordningar som inte längre används lämnas ofta kvar i markerna.

Även när de inte längre är gillrade kan djur fastna i dem eller skada sig. Mot bakgrund av detta bör regeringen låta se över möjligheterna att begränsa eller förbjuda levandefångst i fällor samt överväga att inleda en diskussion

Fel! Okänt namn på

med övriga EU-länder om att Sverige ges möjlighet att begränsa levande-fångst av däggdjur i fållor.

Stockholm den 29 september 2011

Marietta de Pourbaix-Lundin (M)